
Commissie buitenlandse zaken

2016/0295(COD)

31.5.2017

ADVIES

van de Commissie buitenlandse zaken

aan de Commissie internationale handel

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een EU-regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel, de technische bijstand en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik (herschikking)
(COM(2016)0616 – C8-0393/2016 – 2016/0295(COD))

Rapporteur voor advies: Marietje Schaake

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Nieuwe technologieën hebben een grote impact op het buitenlands beleid. Cyberveiligheid, mensenrechten, digitale handel en ontwikkeling: op al deze gebieden moeten we verzekeren dat de EU kansen stimuleert en dreigingen wegneemt. De herziening van de verordening over tweërlei gebruik heeft tot doel de rol van de EU als toonaangevende en verantwoordelijke mondiale speler verder te vergroten door te voorkomen dat technologieën die tegen onze strategische belangen indruisen of die de mensenrechten wereldwijd schenden, zich verspreiden.

Deze update is essentieel in tijden waarin de technologie snel verandert en de mondiale geopolitieke balans verschuift. De rapporteur is een groot voorstander van de aanpak van menselijke veiligheid van de Commissie en heeft getracht op een aantal punten voor verduidelijking te zorgen, wat bijdraagt tot de integratie van de mensenrechten in het buitenlands en handelsbeleid van de EU en tot meer samenhang in het buitenlands en veiligheidsbeleid en de economische en commerciële belangen van de EU.

Aangezien de technologie snel verandert, dringt de tijd voor de EU om bepaalde technologieën voor cybertoezicht toe te voegen aan de controlelijst als producten voor tweërlei gebruik die aangewend kunnen worden om de mensenrechten te schenden of de strategische belangen van de EU te ondermijnen. Tegelijkertijd is niet voor elke technologie controle nodig, en moet de uitvoer van technologieën waardoor de bescherming van de mensenrechten kan worden versterkt, zoals encryptie, worden vergemakkelijkt. We moeten er ook voor waken dat er geen onnodige lasten voor uitvoerders of belemmeringen van het legitieme onderzoek naar internetveiligheid ontstaan.

De gerichte menselijke-veiligheidscontrole op eindgebruik is een goede stap waardoor de EU onwettige overdrachten een halt zal kunnen toeroepen, maar er is nog meer juridische duidelijkheid nodig. Producten voor tweërlei gebruik (met name technologieën voor cybertoezicht) worden vaak rechtstreeks gebruikt om de mensenrechten te schenden, maar kunnen ook tot andere zware schendingen van de mensenrechten leiden, bijvoorbeeld wanneer onrechtmatig verkregen informatie van mensenrechtenvoorvechters of journalisten gebruikt wordt om hen gevangen te nemen en/of te martelen.

We hebben een kader nodig dat toekomstbestendig is en dat aangepast kan worden aan veranderende omstandigheden. Wanneer de lidstaten besluiten om van start te gaan met de gerichte controle op eindgebruik, moet overwogen worden de controlelijsten te wijzigen. Met betrekking tot de autonome EU-lijst van technologieën voor cybertoezicht, moet de noodprocedure het mogelijk maken snel te antwoorden op veranderingen ter plaatse in derde landen of op nieuwe technologische ontwikkelingen waarvoor toezicht vereist is.

Omdat de transacties met het buitenland steeds complexer worden, is het belangrijk de informatie-uitwisseling te versterken en de transparantie te vergroten. De lidstaten moeten alle informatie over de afgifte van vergunningen beschikbaar maken, teneinde de verantwoordingsplicht te vergroten en het overzicht te verbeteren. Hiervoor kan worden voortgebouwd op bestaande beste praktijken, aangezien een aantal lidstaten dit al vrijwillig doet. Om een gelijk speelveld te creëren, moeten sancties voor schendingen van de verordening ook in de hele Unie hetzelfde zijn.

Het Europees Parlement dringt al jaren aan op een update van de verordening voor tweërlei gebruik; het is belangrijk dat de procedure nu zo vlot mogelijk doorgaat.

AMENDEMENTEN

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) *Gezien het ontstaan van* nieuwe categorieën van producten voor tweërlei gebruik, en in reactie op de oproep van het Europees Parlement en op *aanwijzingen* dat bepaalde technologieën voor cybertoezicht die vanuit de Unie zijn uitgevoerd, misbruikt zijn door personen die medeplichtig zijn aan of verantwoordelijk zijn voor de aansturing of uitvoering van ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht in *gewapende conflicten of bij binnenlandse repressie, is het ter bescherming van de openbare veiligheid en de openbare moraal* passend controle op de uitvoer van dergelijke technologieën uit te oefenen. *Deze maatregelen moeten evenredig blijven. Zij mogen met name de uitvoer van informatie- en communicatietechnologie voor legitieme doeleinden, waaronder rechtshandhaving en onderzoek inzake internetbeveiliging, niet verhinderen. De Commissie zal in nauw overleg met de lidstaten en belanghebbenden richtsnoeren ontwikkelen om de praktische toepassingen van de gerichte vangnetcontroles te ondersteunen.*

Amendement

(5) *Bepaalde technologieën voor cybertoezicht zijn als een nieuwe categorie van producten voor tweërlei gebruik opgekomen, en werden reeds gebruikt voor rechtstreekse schendingen van de mensenrechten, waaronder het recht op privacy, het recht op gegevensbescherming, de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging, doordat gegevens gecontroleerd of bemachtigd werden zonder dat de eigenaar of beheerder van het systeem hiervoor de specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige toestemming had gegeven en/of doordat bepaalde systemen onklaar gemaakt of beschadigd werden.* In reactie op de oproep van het Europees Parlement en op *bewijzen* dat bepaalde technologieën voor cybertoezicht die vanuit de Unie zijn uitgevoerd, misbruikt zijn door personen die medeplichtig zijn aan of verantwoordelijk zijn voor de aansturing of uitvoering van ernstige schendingen van *het internationaal recht inzake de mensenrechten of het internationaal humanitair recht in landen waar zware schendingen van de mensenrechten werden vastgesteld, is het* passend controle op de uitvoer van dergelijke technologieën uit te oefenen. *Evenzo strookt het huidige niveau van controle op encryptie niet met*

het feit dat encryptie een belangrijk middel is om de gegevens van burgers, bedrijven en regeringen te beschermen tegen criminelen en andere malafide individuen, om de toegang tot diensten te verzekeren en om beveiligde communicatie mogelijk te maken, ook voor voorvechters van de mensenrechten. Het is daarom passend de uitvoer van encryptie verder te faciliteren.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening

Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) Daarom is het ook passend de definitie van producten voor tweërlei gebruik te herzien en het begrip technologie voor cybertoezicht te definiëren. Bovendien moet worden verduidelijkt dat de beoordelingscriteria voor de controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik *overwegingen omvatten met betrekking tot het mogelijke misbruik daarvan bij terroristische daden of schendingen van de mensenrechten.*

Amendement

(6) Daarom is het ook passend de definitie van producten voor tweërlei gebruik te herzien en het begrip technologie voor cybertoezicht te definiëren. Bovendien moet worden verduidelijkt dat de beoordelingscriteria voor de controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik *rekening moeten houden met de directe en indirecte impact van technologieën voor cybertoezicht op de mensenrechten, alsook hun impact op de preventie van terroristische daden, zoals weerspiegeld wordt in de gids voor de gebruiker bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad¹ bis.*

---

¹ bis *Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99).*

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) Maatregelen voor de controle van de uitvoer van technologieën voor cybertoezicht mogen niet verder gaan dan wat noodzakelijk en evenredig is. Zij mogen met name de uitvoer van informatie- en communicatietechnologie voor legitieme doeleinden, waaronder rechtshandhaving en onderzoek inzake internetbeveiliging, niet verhinderen. De Commissie ontwikkelt in nauw overleg met de lidstaten en belanghebbenden richtsnoeren om de praktische toepassingen van deze maatregelen te ondersteunen.

Motivering

Dit amendement is noodzakelijk ter wille van de interne logica van de tekst, aangezien het voortbouwt op de amendementen op overwegingen 5 en 6.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) De reikwijdte van de "vangnetcontroles" die in bepaalde omstandigheden op niet in de lijst opgenomen producten voor tweërlei gebruik van toepassing zijn, moet worden verduidelijkt en geharmoniseerd en deze controles moeten het risico van terrorisme en schendingen van mensenrechten aanpakken. Passende uitwisseling van informatie en overleg over de "vangnetcontroles" moeten de doeltreffende en consequente toepassing van de controles in de hele Unie waarborgen. Gerichte vangnetcontroles

Schrappen

moeten onder bepaalde omstandigheden ook van toepassing zijn op de uitvoer van technologie voor cybertoezicht.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) Er moeten bijkomende uniale algemene uitvoervergunningen worden ingevoerd om de administratieve lasten voor de ondernemingen en de autoriteiten te verminderen en toch een passend niveau van controle van de relevante producten naar de relevante bestemmingen te waarborgen. Voor grote projecten moet bovendien een globale vergunning worden ingevoerd waarmee de vergunningsvoorwaarden kunnen worden aangepast aan de specifieke behoeften van het bedrijfsleven.

Amendement

(15) Er moeten bijkomende uniale algemene uitvoervergunningen worden ingevoerd om de administratieve lasten voor de ondernemingen, *en vooral kmo's*, en de autoriteiten te verminderen en toch een passend niveau van controle van de relevante producten naar de relevante bestemmingen te waarborgen. Voor grote projecten moet bovendien een globale vergunning worden ingevoerd waarmee de vergunningsvoorwaarden kunnen worden aangepast aan de specifieke behoeften van het bedrijfsleven.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten voor tweemaal gebruik in bijlage I, onderdeel A moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen en verbintenissen waarmee de lidstaten en de Unie als partij bij de desbetreffende internationale regimes inzake non-proliferatie en uitvoercontrole of door de bekrachtiging van desbetreffende internationale verdragen hebben ingestemd. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten

Amendement

(17) Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten voor tweemaal gebruik in bijlage I, onderdeel A moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen en verbintenissen waarmee de lidstaten en de Unie als partij bij de desbetreffende internationale regimes inzake non-proliferatie en uitvoercontrole of door de bekrachtiging van desbetreffende internationale verdragen hebben ingestemd. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten

voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderdeel B, zoals technologie voor cybertoezicht, moeten worden genomen met inachtneming van de risico's die de uitvoer van dergelijke producten inhoudt met betrekking tot **het zich schuldig maken aan ernstige schendingen van de mensenrechten** of het internationaal humanitair recht of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie en haar lidstaten. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderdeel B, moeten worden genomen met inachtneming van de openbare-orde- en openbareveiligheidsbelangen van de lidstaten overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijsten van producten en bestemmingen in bijlage II, onderdelen A tot en met J, moeten worden genomen met inachtneming van de in deze verordening neergelegde beoordelingscriteria.

voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderdeel B, zoals technologie voor cybertoezicht, moeten worden genomen met inachtneming van de risico's die de uitvoer van dergelijke producten inhoudt met betrekking tot **hun gebruik voor schendingen van het internationaal recht inzake mensenrechten** of het internationaal humanitair recht **in landen waar ernstige schendingen van de mensen werden vastgesteld**, of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie en haar lidstaten. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van aan uitvoercontrole onderworpen producten voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderdeel B, moeten worden genomen met inachtneming van de openbare-orde- en openbareveiligheidsbelangen van de lidstaten overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Besluiten tot het actualiseren van de gemeenschappelijke lijsten van producten en bestemmingen in bijlage II, onderdelen A tot en met J, moeten worden genomen met inachtneming van de in deze verordening neergelegde beoordelingscriteria.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 19 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(19 bis) Door het risico op cyberdiefstal en wederuitvoer naar derde landen, als bedoeld in Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, is het noodzakelijk de bepalingen betreffende producten voor tweërlei gebruik te versterken.

Motivering

Noodzakelijk ter wille van de interne logica van de tekst, aangezien deze overweging redenen bevat voor de toevoeging van artikel 14, lid 1, f bis.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening

Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

(21) Krachtens artikel 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en binnen de grenzen van dat artikel, behouden de lidstaten, in afwachting van een sterkere harmonisering, het recht controles te verrichten op de overdracht van bepaalde producten voor tweërlei gebruik binnen de Unie teneinde het overheidsbeleid en de openbare veiligheid te waarborgen. Om redenen van evenredigheid moeten de controles op de overdracht van producten voor tweërlei gebruik binnen de Unie worden herzien om de lasten voor ondernemingen en autoriteiten zo klein mogelijk te houden. Bovendien moet de lijst van producten die onderworpen zijn aan de controles op de overdracht van producten binnen de Unie van bijlage IV, onderdeel B, regelmatig worden geëvalueerd in het licht van de technologische en commerciële ontwikkelingen en wat de beoordeling van de gevoeligheid van de overdrachten betreft.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening

Overweging 22 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21) Krachtens artikel 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en binnen de grenzen van dat artikel, behouden de lidstaten, in afwachting van een sterkere harmonisering, het recht controles te verrichten op de overdracht van bepaalde producten voor tweërlei gebruik binnen de Unie teneinde het overheidsbeleid en de openbare veiligheid te waarborgen. Om redenen van evenredigheid moeten de controles op de overdracht van producten voor tweërlei gebruik binnen de Unie worden herzien om de lasten voor ondernemingen, **en vooral kmo's**, en autoriteiten zo klein mogelijk te houden. Bovendien moet de lijst van producten die onderworpen zijn aan de controles op de overdracht van producten binnen de Unie van bijlage IV, onderdeel B, regelmatig worden geëvalueerd in het licht van de technologische en commerciële ontwikkelingen en wat de beoordeling van de gevoeligheid van de overdrachten betreft.

(22 bis) Gezien het belang van verantwoordingsplicht en openbaar toezicht op de controle van uitvoer, is het passend dat de lidstaten alle relevante vergunningsgegevens publiek beschikbaar stellen.

Motivering

Noodzakelijk ter wille van de interne logica van de tekst, aangezien deze overweging redenen bevat voor de wijzigingen aan artikel 20, lid 2, onder a).

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

(25) Voorlichting en ondersteuning van de particuliere sector en transparantie vormen essentiële elementen voor een doeltreffende regeling voor uitvoercontrole. Derhalve is het passend te zorgen voor de verdere ontwikkeling van de richtsnoeren ter ondersteuning van de toepassing van deze verordening en voor de publicatie van een jaarverslag over de uitvoering van de controles, in overeenstemming met de huidige praktijk.

Amendement

(25) Voorlichting en ondersteuning van de particuliere sector en transparantie vormen essentiële elementen voor een doeltreffende regeling voor uitvoercontrole. Derhalve is het passend te zorgen voor de verdere ontwikkeling van de richtsnoeren ter ondersteuning van de toepassing van deze verordening en voor de publicatie van een jaarverslag over de uitvoering van de controles, in overeenstemming met de huidige praktijk. ***Aangezien richtsnoeren voor de interpretatie van bepaalde elementen van deze verordening belangrijk zijn, is het passend dat zij publiek beschikbaar worden gesteld wanneer deze verordening in werking treedt.***

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 29

Door de Commissie voorgestelde tekst

(29) Uitvoercontroles hebben gevolgen voor de internationale veiligheid en de handel met derde landen en derhalve is het passend een dialoog en samenwerking met derde landen te ontwikkelen ter ondersteuning van een wereldwijd gelijk speelveld en om de internationale veiligheid te bevorderen.

Amendement

(29) Uitvoercontroles hebben gevolgen voor de internationale veiligheid en de handel met derde landen en derhalve is het passend een dialoog en samenwerking met derde landen te ontwikkelen ter ondersteuning van een wereldwijd gelijk speelveld en om de internationale veiligheid te bevorderen. ***Aangezien de meeste ondertekenaars van de Overeenkomst van Wassenaar betreffende***

exportcontrole voor conventionele wapens en goederen en technologieën voor tweërlei gebruik lidstaten zijn, kan de vaststelling van hoge normen op het niveau van de Unie ook een positieve invloed op wereldwijde normen hebben.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 – alinea 1 – punt 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. "producten voor tweërlei gebruik": producten, met inbegrip van programmatuur en technologie, die zowel een civiele als een militaire bestemming kunnen hebben, met inbegrip van:

Amendement

1. "producten voor tweërlei gebruik": producten, met inbegrip van programmatuur en technologie, die zowel een civiele als een militaire bestemming kunnen hebben, met inbegrip van ***producten die kunnen worden gebruikt voor het ontwerp, de ontwikkeling, de productie of het gebruik van nucleaire, chemische en biologische wapens en hun overbrengingsmiddelen, met inbegrip van alle goederen die voor niet-explosieve doeleinden kunnen worden gebruikt en op enige manier bijdragen in de vervaardiging van nucleaire wapens of andere nucleaire explosiemiddelen;***

Motivering

Noodzakelijk omdat dit amendement onlosmakelijk verbonden is met het amendement tot schrapping van artikel 2, lid 1, onder a).

Amendement 13

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 – alinea 1 – punt 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) ***producten die kunnen worden gebruikt voor het ontwerp, de ontwikkeling, de productie of het gebruik van nucleaire, chemische en biologische wapens en hun overbrengingsmiddelen,***

Amendement

Schrappen

met inbegrip van alle goederen die voor niet-explosieve doeleinden gebruikt kunnen worden en op enige manier bijdragen in de vervaardiging van nucleaire wapens of andere nucleaire explosiemiddelen;

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – alinea 1 – punt 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. "technologie voor cybertoezicht": producten (hardware, software, technologieën die geen producten voor tweërlei gebruik zijn) die kunnen worden gebruikt bij het zich schuldig maken aan ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht, met name het recht op privacy, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van bijeenkomst, of die een gevaar kunnen vormen voor de internationale veiligheid of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie en haar lidstaten, en die speciaal zijn ontworpen om het heimelijk binnendringen in informatie- en telecommunicatiesystemen mogelijk te maken met het oog op de monitoring, extractie, verzameling en analyse van gegevens en/of het onklaar maken of beschadigen van het geïmplementeerde systeem zonder de specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige toelating van de eigenaar of de beheerder van de systemen. Dit omvat producten die verband houden met de volgende technologieën en uitrusting:

- a) uitrusting voor het onderscheppen van mobiele telecommunicatie;*
- b) inbraakprogrammatuur;*
- c) monitoringscentra;*
- d) wettelijke interceptiesystemen en systemen voor de bewaring van gegevens;*

*Technologieën voor cybertoezicht
omvatten geen producten die specifiek zijn
ontworpen voor:*

- a) facturatie;*
- b) functies voor gegevensverzameling
binnen netwerkelementen (bijv. Exchange
of HLR);*
- c) kwaliteit van dienstverlening van
het netwerk (QoS);*
- d) gebruikerstevredenheid (Quality of
Experience – QoE);*
- e) firewalls voor
netwerkbescherming;*
- f) de bouw, de werking, het
onderhoud of de bescherming van:*
  - openbare energie-, gas- of
waterinfrastructuur;*
  - slim beheer van burgervervoer via
spoor, weg, lucht en water;*
  - fabrieksengineering en e-
gezondheid;*
  - industriële productie;*

Motivering

Noodzakelijk omdat dit amendement onlosmakelijk verbonden is met het amendement tot schrapping van artikel 2, lid 1, onder a).

Amendement 15

**Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 5 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

*5 bis. "eindgebruiker": elke natuurlijke
of rechtspersoon die de eindontvanger of -
gebruiker is van de uitgevoerde producten
voor tweërlei gebruik;*

Motivering

Dit amendement is gerechtvaardigd ter wille van de interne logica van de tekst: het definiëren van de eindgebruiker als de feitelijke eindontvanger en -gebruiker van het product moet

ervoor zorgen dat de informatie die uitvoerders verstrekken over de eindgebruikers specifiek en gedetailleerd is, zodat de overheid geïnformeerd kan beslissen om al dan niet een uitvoervergunning toe te kennen.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 – alinea 1 – punt 23 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

23 bis. "gepaste zorgvuldigheid": het proces dat bedrijven gebruiken voor de identificatie, preventie, vermindering en verantwoording van de wijze waarop zij bestaande en mogelijke nadelige gevolgen voor mensenrechten aanpakken als integraal onderdeel van de besluitvormings- en risicobeheersystemen van het bedrijf zoals bepaald in de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten.

Motivering

Noodzakelijk ter wille van de interne logica van de tekst, aangezien dit amendement een duidelijke definitie bevat van een term die in het voorstel van de Commissie werd ingevoerd in artikel 4, lid 2.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening

Artikel 3 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. Voor de uitvoer van de technologieën voor cybertoezicht die voorkomen op de lijst in bijlage I, onderverdeling B, is een vergunning vereist.

Motivering

Noodzakelijk omdat dit amendement onlosmakelijk verbonden is met de amendementen op artikel 2, lid 1, die een afzonderlijke categorie van "technologieën voor cybertoezicht" creëren.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 1 – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) voor gebruik door personen die medeplichtig zijn aan of verantwoordelijk zijn voor de aansturing of uitvoering van **ernstige** schendingen van **de** mensenrechten of het internationaal humanitair recht in **gewapende conflicten of bij binnenlandse repressie in het land van eindbestemming, zoals vastgesteld door de desbetreffende internationale openbare instellingen of Europese** of nationale bevoegde autoriteiten, en waarbij bewezen is dat deze of soortgelijke producten door de beoogde eindgebruiker zijn gebruikt voor de aansturing of uitvoering van dergelijke **ernstige** schendingen;

Amendement

d) voor gebruik door personen die medeplichtig zijn aan of verantwoordelijk zijn voor de aansturing of uitvoering van schendingen van **het internationaal recht inzake** mensenrechten of het internationaal humanitair recht in **landen waar ernstige schendingen van de mensenrechten werden vastgesteld door bevoegde organen van de VN, de Raad van Europa, de Unie** of nationale bevoegde autoriteiten, en waarbij bewezen is dat deze of soortgelijke producten door de beoogde eindgebruiker zijn gebruikt voor de aansturing of uitvoering van dergelijke schendingen;

Motivering

Noodzakelijk omdat de schendingen van de mensenrechten die met behulp van producten voor tweërlei gebruik begaan werden vaak niet als ernstige schendingen van de mensenrechten worden aangemerkt. Schendingen van de mensenrechten met behulp van instrumenten voor cybertoezicht (schending van het recht op privacy, vrije meningsuiting enz.) gebeuren vaak voorafgaand aan andere schendingen, die wel als ernstig kunnen worden aangemerkt, zoals marteling, ontvoering enz. Ook noodzakelijk dat verduidelijkt wordt welke internationale organen de beoordeling moeten uitvoeren, om de rechtszekerheid te vergroten.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – alinea 1 – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) voor gebruik **in verband met daden van terrorisme.**

Amendement

e) voor gebruik **door personen, groepen en entiteiten die betrokken zijn bij terroristische daden en die aan beperkende maatregelen onderworpen zijn zoals vastgesteld in Gemeenschappelijk Standpunt 2001/931/GBVB.**

Motivering

Noodzakelijk om meer rechtszekerheid en duidelijkheid te verschaffen.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien een exporteur, met inachtneming van zijn verplichting zich daarvoor de nodige moeite te getroosten, er kennis van draagt dat producten voor tweërlei gebruik welke hij wenst uit te voeren en die niet op de lijst van bijlage I voorkomen, geheel of ten dele bestemd zijn voor een van de in lid 1 genoemde doeleinden, dient hij dit mee te delen aan de bevoegde autoriteit, die besluit of het dienstig is dat voor de betrokken uitvoer een vergunning wordt vereist.

Amendement

2. Indien een exporteur, met inachtneming van zijn verplichting zich daarvoor de nodige moeite te getroosten, er kennis van draagt dat producten voor tweërlei gebruik welke hij wenst uit te voeren en die niet op de lijst van bijlage I voorkomen, geheel of ten dele bestemd **kunnen** zijn voor een van de in lid 1 genoemde doeleinden, dient hij dit mee te delen aan de bevoegde autoriteit, die besluit of het dienstig is dat voor de betrokken uitvoer een vergunning wordt vereist.

Motivering

Noodzakelijk ter wille van de interne logica van de tekst, aangezien dit amendement gekoppeld is aan de amendementen op artikel 4, lid 1.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Vergunningen voor de uitvoer van niet in de lijst opgenomen producten worden verleend voor specifieke producten en eindgebruikers. De vergunningen worden verleend door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de exporteur ingezetene of gevestigd is of, indien de exporteur een persoon is die buiten de Unie ingezetene of gevestigd is, door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de producten zich bevinden. De vergunningen

Amendement

3. Vergunningen voor de uitvoer van niet in de lijst opgenomen producten worden verleend voor specifieke producten en eindgebruikers. De vergunningen worden verleend door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de exporteur ingezetene of gevestigd is of, indien de exporteur een persoon is die buiten de Unie ingezetene of gevestigd is, door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de producten zich bevinden. De vergunningen

zijn in de gehele Unie geldig. De geldigheidsduur van de vergunningen bedraagt *één jaar* en kan door de bevoegde autoriteit worden verlengd.

zijn in de gehele Unie geldig. De geldigheidsduur van de vergunningen bedraagt *twee jaar* en kan door de bevoegde autoriteit worden verlengd.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 4 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Als geen bezwaar wordt aangetekend, wordt ervan uitgegaan dat de geraadpleegde lidstaten geen bezwaar hebben en dat zij vergunningen zullen eisen voor alle "in wezen gelijksoortige transacties". Zij stellen hun douaneadministratie en andere ter zake bevoegde nationale autoriteiten van de vergunningsplichten in kennis.

Amendement

Als geen bezwaar wordt aangetekend, wordt ervan uitgegaan dat de geraadpleegde lidstaten geen bezwaar hebben en dat zij vergunningen zullen eisen voor alle "in wezen gelijksoortige transacties". Zij stellen hun douaneadministratie en andere ter zake bevoegde nationale autoriteiten van de vergunningsplichten in kennis. ***Bovendien beoordeelt de Commissie, als geen bezwaar wordt aangetekend, of het noodzakelijk is gelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de lijsten van producten voor tweërlei gebruik die zijn opgenomen in bijlage I en in bijlage IV, onderdeel B, door de producten waar in de leden 1, 2 en 3 naar verwezen wordt aan deze lijsten toe te voegen in overeenstemming met de in artikel 16 bepaalde procedure.***

Motivering

Als alle lidstaten ermee akkoord gaan dat voor een bepaald product een vergunning vereist moet zijn, dan moet logischerwijs overwogen worden dit product toe te voegen aan de controlelijst voor permanente controle.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De geldigheidsduur van individuele

Amendement

3. De geldigheidsduur van individuele

uitvoervergunningen en globale uitvoervergunningen bedraagt *één jaar* en kan door de bevoegde autoriteit worden verlengd. Globale uitvoervergunningen voor grote projecten zijn geldig voor een door de bevoegde autoriteit vast te stellen termijn.

uitvoervergunningen en globale uitvoervergunningen bedraagt *twee jaar* en kan door de bevoegde autoriteit worden verlengd. Globale uitvoervergunningen voor grote projecten zijn geldig voor een door de bevoegde autoriteit vast te stellen termijn.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 4 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Exporteurs verstrekken de bevoegde autoriteit alle informatie die vereist is voor hun aanvragen van individuele en algemene uitvoervergunningen, zodat volledige informatie beschikbaar is over met name de eindgebruiker, het land van bestemming en het eindgebruik van het uitgevoerde product.

Amendement

Exporteurs verstrekken de bevoegde autoriteit alle informatie die vereist is voor hun aanvragen van individuele en algemene uitvoervergunningen, zodat volledige informatie beschikbaar is over met name de eindgebruiker, het land van bestemming en het eindgebruik van het uitgevoerde product. ***Wanneer de eindgebruiker een regeringsinstantie is, moet in de verstrekte informatie duidelijk vermeld worden welke subentiteit, afdeling, agentschap of eenheid de uiteindelijke eindgebruiker van het uitgevoerde product is.***

Motivering

Noodzakelijk om te verzekeren dat duidelijk is wie of welke entiteit de eindgebruiker van een product is, tot in de grootst mogelijke details.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de eerbiediging van de mensenrechten in het land van eindbestemming alsmede de eerbiediging van het internationaal humanitair recht door dat land;

Amendement

b) de eerbiediging van de ***wetgeving inzake*** mensenrechten in het land van eindbestemming alsmede de eerbiediging van het internationaal humanitair recht door dat land;

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1 – letter f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

f bis) de versterking van controles, overeenkomstig de criteria zoals vastgesteld in Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, met betrekking tot uitvoer naar bedrijven, personen of landen die niet beschikken over de nodige veiligheidselementen om hacking en/of cyberdiefstal te voorkomen en naar landen die mogelijk kunnen optreden als tussenpersoon voor landen die voorkomen op een embargo- of uitvoerverbodlijst of die een bedreiging voor de mensenrechten kunnen vormen.

Motivering

Noodzakelijk aangezien dit amendement een logische uitbreiding is van de lijst in artikel 14, lid 1, die in het voorstel van de Commissie al aanzienlijk gewijzigd was.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1 – letter f ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

f ter) gedrag van het land dat wapens koopt, tegenover de internationale gemeenschap, met name de houding van dat land tegenover terrorisme, de aard van zijn bondgenootschappen en de eerbiediging van het internationale recht;

Motivering

Noodzakelijk aangezien dit amendement een logische uitbreiding is van de lijst in artikel 14, lid 1, die in het voorstel van de Commissie al aanzienlijk gewijzigd was.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1 – letter f quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

f quater) compatibiliteit van uitvoer van producten voor tweërlei gebruik of goederen met de technische en economische capaciteit van het ontvangende land, rekening houdend met de wenselijkheid dat de staten aan hun legitieme behoeften inzake veiligheid en defensie voldoen met een zo gering mogelijke aanwending van menselijk en economisch potentieel voor bewapening.

Motivering

Noodzakelijk aangezien dit amendement een logische uitbreiding is van de lijst in artikel 14, lid 1, die in het voorstel van de Commissie al aanzienlijk gewijzigd was.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De lidstaten verlenen geen individuele of globale uitvoervergunning voor tussenhandsdiensten of technische bijstand krachtens deze verordening of trekken ze weer in, indien:

- a) er een ernstig risico bestaat dat de producten kunnen worden gebruikt om mensenrechten te schenden;*
- b) het wettelijke kader of de technische regelgevingen in het land van bestemming niet de gepaste bescherming biedt of bieden tegen ernstig misbruik van mensenrechten.*

Motivering

Bij bewezen ernstige schending van de internationale wetgeving inzake mensenrechten of het internationaal humanitair recht moeten de lidstaten verplicht zijn een uitvoervergunning te weigeren of in te trekken. De Europese Unie mag de schending van mensenrechten in geen

enkel geval mogelijk maken. Volgens dezelfde logica als bij uitvoercontroles voor conventionele wapens waarbij de lidstaten uitvoervergunningen weigeren indien niet is voldaan aan het eerste, tweede, derde of vierde criterium van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, is het gerechtigd een soortgelijke verplichting tot weigering van het uitreiken van vergunningen in te voeren.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Commissie en de Raad stellen raadgevingen en/of aanbevelingen ter beschikking om te waarborgen dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten voor de implementatie van die criteria gemeenschappelijke risicobeoordelingen gebruiken.

Amendement

2. De Commissie en de Raad stellen raadgevingen en/of aanbevelingen ter beschikking om te waarborgen dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten voor de implementatie van die criteria gemeenschappelijke risicobeoordelingen gebruiken **wanneer deze verordening in werking treedt.**

Motivering

Noodzakelijk omdat richtsnoeren cruciale interpretatieve instrumenten zijn voor de betrokken partijen.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 16 – lid 2 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de lijst van producten voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderverdeling B, kan worden gewijzigd indien dit nodig is door de risico's die de uitvoer van dergelijke producten inhoudt met betrekking tot het begaan van ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie en haar lidstaten;

Amendement

b) de lijst van producten voor tweërlei gebruik in bijlage I, onderverdeling B, kan worden gewijzigd indien dit nodig is door de risico's die de uitvoer van dergelijke producten inhoudt met betrekking tot het begaan van ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie en haar lidstaten; **Indien dwingende redenen van urgentie vereisen dat een specifiek product wordt verwijderd uit of toegevoegd aan bijlage I, onderverdeling**

B, is de procedure van artikel 17 van toepassing op de gedelegeerde handelingen die worden vastgesteld op grond van dit lid.

Motivering

Noodzakelijk gezien de snel veranderende technologie en de kans dat nieuwe gevaarlijke technologieën opkomen, die onverwijld aan de controlelijst toegevoegd moeten worden.

Amendement 32

**Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 2 – letter b bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) De Commissie kan een product van de lijst schrappen, vooral als de producten in de snel veranderende technologische omgeving intussen tweederangs- of massaproducten zijn geworden die algemeen beschikbaar zijn of gemakkelijk technisch kunnen worden gewijzigd;

Motivering

Noodzakelijk omdat dit amendement onlosmakelijk verbonden is met artikel 16, lid 2, onder b).

Amendement 33

**Voorstel voor een verordening
Artikel 20 – lid 2 – letter a**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) informatie met betrekking tot de toepassing van controles, met inbegrip van gegevens over de vergunningen (aantal, waarde en type van de vergunningen en de desbetreffende bestemmingen, aantal gebruikers van algemene en globale vergunningen, aantal exporteurs met interne nalevingsprogramma's, verwerkingstijd, volume en waarde van de

a) ***alle*** informatie met betrekking tot de toepassing van controles, met inbegrip van gegevens over de vergunningen (aantal, waarde en type van de vergunningen en de desbetreffende bestemmingen, aantal gebruikers van algemene en globale vergunningen, aantal exporteurs met interne nalevingsprogramma's, verwerkingstijd,

handel die het voorwerp uitmaakt van intra-EU-overbrengingen enz.), en, indien beschikbaar, gegevens over de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik door andere lidstaten;

volume en waarde van de handel die het voorwerp uitmaakt van intra-EU-overbrengingen enz.), en, indien beschikbaar, gegevens over de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik door andere lidstaten;

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) informatie met betrekking tot de handhaving van controles, waaronder nadere gegevens met betrekking tot de exporteurs aan wie het recht is ontzegd nationale of uniale algemene uitvoervergunningen 1 te gebruiken, meldingen van schendingen, inbeslagnames en de toepassing van andere sancties ;

Amendement

b) **alle** informatie met betrekking tot de handhaving van controles, waaronder nadere gegevens met betrekking tot de exporteurs aan wie het recht is ontzegd nationale of uniale algemene uitvoervergunningen 1 te gebruiken, **eventuele** meldingen van schendingen, inbeslagnames en de toepassing van andere sancties;

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – alinea 2 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) gegevens over gevoelige eindgebruikers, actoren die bij verdachte aankoopactiviteiten zijn betrokken en, voor zover deze beschikbaar zijn, gevolgde routes.

Amendement

c) **alle** gegevens over gevoelige eindgebruikers, actoren die bij verdachte aankoopactiviteiten zijn betrokken en, voor zover deze beschikbaar zijn, gevolgde routes.

Motivering

Noodzakelijk in verband met de interne logica van de tekst. Dit amendement komt overeen met de amendementen op artikel 20, lid 2, onder a) en b).

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 24 – lid 1

1. De Commissie en de Raad stellen, in voorkomend geval, raadgevingen en/of aanbevelingen beschikbaar voor beste praktijken met betrekking tot het toepassingsgebied van deze verordening om de doeltreffendheid van de regeling voor uitvoercontrole van de Unie en de consequente uitvoering ervan te waarborgen. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten stellen, in voorkomend geval, ook bijkomende raadgevingen ter beschikking van exporteurs, tussenhandelaren en doorvoeroperateurs die in die lidstaat ingezetene of gevestigd zijn.

1. De Commissie en de Raad stellen, in voorkomend geval, raadgevingen en/of aanbevelingen beschikbaar voor beste praktijken met betrekking tot het toepassingsgebied van deze verordening om de doeltreffendheid van de regeling voor uitvoercontrole van de Unie en de consequente uitvoering ervan te waarborgen. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten stellen, in voorkomend geval, ook bijkomende raadgevingen ter beschikking van exporteurs, **en vooral kmo's**, tussenhandelaren en doorvoeroperateurs die in die lidstaat ingezetene of gevestigd zijn.

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 27 – lid 1

1. De Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten wisselen, in voorkomend geval, op regelmatige en wederzijdse basis informatie uit met derde landen.

1. De Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten wisselen, in voorkomend geval, op regelmatige en wederzijdse basis informatie uit met derde landen, **ook met betrekking tot de dialoog over producten voor tweërlei gebruik waarin is voorzien in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten en de strategische partnerschapsovereenkomsten van de Unie.**

PROCEDURE VAN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Instelling van een EU-regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel, de technische bijstand en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik (herschikking)
Document- en procedurenummers	COM(2016)0616 – C8-0393/2016 – 2016/0295(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	INTA 6.10.2016
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AFET 6.10.2016
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Marietje Schaake 23.1.2017
Datum goedkeuring	30.5.2017
Uitslag eindstemming	+: 49 –: 10 0: 6
Bij de eindstemming aanwezige leden	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Laima Liucija Andrikiienė, Angel Dzhabazki, Neena Gill, Ana Gomes, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, David Martin, Norica Nicolai, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Željana Zovko

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

49	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Ramona Nicole Mănescu, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Željana Zovko, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica
S&D	Nikos Androulakis, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Ana Gomes, Andrejs Mamikins, David Martin, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Soraya Post, Elena Valenciano, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Ulrike Lunacek, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Bodil Valero, Igor Šoltés

10	-
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Elżbieta Fotyga, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
NI	Georgios Epitideios

6	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
NI	Janusz Korwin-Mikke

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding